

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri, Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din, Oglasi po ceniku, Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani, Poštni čekoval račun št. 11.409

Posledice lozanskega sporazuma

Po črtanju nemških reparacij

Kar smo napovedali že ob začetku lozanske reparacijske konference, se je tudi točno zgodilo — reparacije so umrle. Nemški odpor je zmagal, ker so ga podpirale razne druge sile, ki so na gospodarski obnovitvi Nemčije bolj zainteresirane kakor na reparacijah samih. V prvi vrsti je to Velika Britanija, kateri se mora gospod von Papen prav za prav zahvaliti, da odhaja iz Lozane s sporazumom, kakršnega menda celo sam ni pričakoval. Druga glavna podpornica Nemčije je bila Italija. Grandi je podpiral nemško stališče deloma iz demagoških namenov, deloma pa zato, ker pričakuje po črtanju reparacij tudi črtanje medzaveznških vojnih dolgov. Italijanski dolgovi Ameriki in ostalim medvojnimi zaveznikom znašajo pač neprimerljivo več kakor vsota, ki bi ji pripadla iz naslova nemških reparacij. Popustljivi pa so bili naposled tudi Francozi sami. Eduard Herriot je hotel velikodušno pokazati, da se zna Francija tudi žrtvovati, če gre za velike svetovnovazne sporazume.

Vsota 3 milijarde mark, katere bo Nemčija pričela odplačevati čez tri leta, je le odkupnina za reparacije, kajti o reparacijah samih v novem sporazumu ni niti več govora. Ta odkupnina znaša okoli 30 milijard manj kakor bi po Youngovem načrtu znašale reparacije. Šele to razmerje nam more nazorno pokazati ves kolosalni nemški uspeh v Lozani. Da je za ta uspeh žrtvovala svoje politične zahteve, je povsem razumljivo, tembolj še, ker se bo zanje lahko nemoteno borila dalje. Državni kancelar von Papen je to v svojem govoru v radiu takoj po sporazumu tudi napovedal. Ta borba bo temlažja, ker bo Nemčija sedaj rešena političnih finančnih bremen. Od lozanskega finančnega do bodočega političnega uspeha pot niti ni več tako dolga, kajti Lozana pomeni dejansko, četudi še ne pravno — revizijo mirovnih pogodb.

Versajska mirovna stavba, zgrajena s tolikimi silnimi napori in z žrtvami milijonov življenj v svetovni vojni, je dobila prvo veliko in nevarno razpoko. Druga se pripravlja morda že na razorožitveni konferenci v Ženevi. Nemčija stopa zopet na svetovno pozornico kot enakopravna velesila med velesilami.

Caillauxjev napad na mirovne pogodbe

Kritika gospodarske politike srednjeevropskih držav

PARIZ, 11. jul. Predsednik finančnega odbora senata in bivši ministrski predsednik Caillaux je napisal v »Capitalu« članek, v katerem razpravlja o gospodarski in finančni krizi v srednji Evropi. »Zavezniške države«, pravi Caillaux, »so se težko pregrešile proti gospodarskemu razvoju, ko so sklenile verzijsko, senžermensko in trianonsko mirovno pogodbo, ker so s svojo manjjo razdiranja napravile ogromno škodo«.

Nadalje pobija Caillaux ozkogru-

dni protekcionizem posameznih nasledstvenih držav in pravi, da bi se dotek zlata v Podunavje zaključil samo z izgubo posojevalcev. Države, ki imajo kapital, bi storile prav, če bi posodile srednji Evropi denar samo tedaj, ko bi se podunavske države odrekle raznim sebičnim omejitvam. Dasi pa so podunavske države same veliko krive sedanjega stanja, so krive še več omenjene mirovne pogodbe, ki niso upoštevale bodočega razvoja.

li močni oddelki policije, ki so demonstrante naposled razgnali, deloma pa pozapri. Skupno je bilo aretiranih 52 oseb.

KRALJ MANUEL BO POČIVAL DOMA

LIZBONA, 11. julija. Portugalska vlada je sklenila prepeljati domov truplo pokojnega razkralja Manuela in ga pokopati na državne stroške poleg njegovih prednikov.

PROITALIJANSKE DEMONSTRACIJE V SOFIJI.

SOFIJA, 11. julija. Delavska stranka je organizirala v soboto protestno manifestacijo proti fašizmu in italijanskim mornarjem s križarke »Quattro«. Istočasno so njeni pristaši demonstrirali tudi pred dvorom in italijanskim poslaništvom. Demonstranti so kričali: »Doli fašizem! Dajte nam kruha! Nočemo obiskov!« Nastopiti so mora-

Odhod državnikov iz Lozane

Herriotova izjava — Odpor v Nemčiji — „Čez šest mesecev ne bo lozanski sporazum vreden niti 3 marke“ — Odmev v Angliji

LOZANA, 11. julija. V soboto ob 23.34 so odpotovali iz Lozane domov Herriot, Macdonald, Macdonaldova hčerka in člani francoske ter angleške delegacije na razorožitveni konferenci. Na postaji se je zbrala velika množica ljudi, ki je priredila Herriotu in Macdonaldu navdušene ovacije. Francoska kolonija v Lozani je podarila Herriotu krasno pipo in šop cvetja. Pred odhodom iz Lozane je sprejel Herriot dopisnika »Berliner Tageblatt« in mu dejal: »Verujem, da bodo sklepi lozanske konference mnogo doprinesli do izboljšanja sedanjih francosko-nemških odnosov in da bo bodoče gospodarsko sodelovanje Nemčije in Francije mnogo večje, kakor je bilo dosedanje.« Nato je želel, da bi se čimprej zmanjšalo število brezposelnih v Nemčiji.

PARIZ, 11. julija. Herriot in Macdonald ter ostali člani francoske in angleške delegacije so prispeli iz Lozane v Pariz. Angleži so takoj nadaljevali pot v London.

Predsednika francoske vlade Herriota so na postaji sprejele množice ljudstva in neka dama mu je pri izstopu iz vlaka izročila šopek cvetic. Preden je Herriot stopil v avto je novinarjem izjavil:

»V splošnem so pogajanja izvrstno potekla. Bila so zelo trda, zlasti proti koncu. Ne vidim, kaj bi se dalo kritikovati v arhitekturi teh pogajanj. Francoske pravice so popolnoma za-

varovane. Posebno naj naglasim izredno prisrčnost, s katero smo bili v stikih z angleško delegacijo. Pri gg. Simonu in Macdonaldu sem našel kar najpopolnejše razumevanje.«

BERLIN, 11. julija. Desničarske stranke so vedno bolj nezadovoljne z lozanskim sporazumom. Nemški nacionalci pravijo, da uspehi daleko ne ustrezajo zahtevam. Posebno ostro pa kritizirajo to, da je von Papen žrtvoval politične zahteve. Narodnosocialistični voditelj dr. Goebbels je dejal v nekem govoru: »Mi odrekamo vladi von Papena pravico podpisovanja pogodb. Papenova vlada ne dela v imenu narodnosocialističnega prebivalstva.« Še ostrejši je bil Adolf Hitler v Monakovem, kjer je dejal, da njegova stranka nima nikakršnega opravka s Papenovo vlado in ga pogodba, ki obremenjuje Nemčijo s 3 milijardami mark, čez 6 mesecev niti 3 marke ne bo več vredna.

Z lozanskim rezultatom so pa nezadovoljne tudi umerjene stranke in celo socialni demokrati ga odklanjajo.

LONDON, 11. julija. Angleški tisk ugotavlja z velikim zadovoljstvom, da je državni predsednik von Hindenburg odobril lozanski sporazum. Isto je storil tudi bivši guverner nemške državne banke dr. Schacht, največji nasprotnik Youngovega načrta. Obenem komentira tudi odklonilne izjave Hitlerja in Goebbelsa.

Komunističana revolta v Belgiji

Generalna stavka v charleroiških premogovniških revirjih — Boji med policijo, vojaštvom in komunisti — Namen stavkujočih je revolucija

BRUSELJ, 11. julija. V premogovniških revirjih v Charleroiju je nastala delavska stavka, ki ima izrazito komunistični in revolucionarni značaj. Razširila se je naglo tudi na lješki revir in na razna druga industrijska področja. Najbolj napet je položaj v Charleroiju, kjer so uporniški komunisti postavili barikade. V predmestjih so stavkujoči pokvarili vse telefonske, brzojavne in električne napeljave. Zaradi napada na policijo so se razvile poulične bitke. Na pomoč je morala vojska. Stavkujoči požigajo. Boji se blijejo tudi v okolici, ker je napovedana na vsem ozemlju splošna stavka in korakajo proti Charleroiju od povsod veliki oddelki upornega delavstva.

BRUSELJ, 11. julija. Položaj v revirjih je še vedno resen. Vlada je storila vse, da vzpostavi red in mir. Vedno bolj se pa tudi opaža, da je vsa stavka delo komunistov. Iz zaplenjenih dokumentov se dá razbrati, da stoje za belgijskimi tu-

di holandski komunisti. V Lovliereju je bila odkrita tajna komunistična revolucija.

V Charleroiju so komunisti napadli dom socialnih demokratov in razbili njihovo zborovanje. Obenem je bila danes proglašena splošna stavka, kateri so se pridružili tudi železničarji vse osrednje Belgije. V Charleroiju so se danes zopet bili krvavi boji med policijo in vojaštvom na eni ter stavkujočimi na drugi strani. Delavci so skušali zavzeti glavni kolodvor in pokvariti naprave. Pri spopadih je bilo na obeh straneh več oseb ubitih in ranjenih.

BRUSELJ, 11. julija. Državno pravdnštvo je obtožilo 13 voditeljev komunističnega delavstva radi upora proti državni oblasti in pripravljanja državljanske vojne. Iz zaplenjenih dokumentov je razvidno, da so stavko organizirali komunisti s tujo pomočjo in z revolucionarnim namenom.

POMORSKA NESREČA V AVSTRALIJI.

MELBOURNE, 11. julija. Avstralski obrežni parnik »Cassino« se je iz še nepojasnjenega vzroka v Apolovem zalivu potopil. Deset oseb se je utopilo, ostale je rešil neki parnik, ki je prihitel ladji na pomoč.

SMRT KINGA GILETTEA.

NEWYORK, 11. julija. Na svoji farmi v Kaliforniji je umrl v soboto v 77 letu starosti izumitelj aparata za britje, večkratni milijonar King Gillette.

Pri obledeli sivorumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počutku, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni boleznii je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozarček naravne »Franc Jožefove« grenčice. V zdravniški praksi se »Franc Jožefova« voda radi tega posebnost uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Skrivnosti varuje najbolje mrlič

CALDERON

Podporočnik Atanaskovič ustreljen.

Preteklo soboto zjutraj je bil na smrt obsojen podporočnik Atanaskovič ustreljen. Obsojenec majorja Djokiča, poročnik Altarjeva, Milutinoviča, Todoroviča in Paunkoviča ter podporočnika Rističa in podnarednika Iliča pa so odvedli v požarevsko kaznilnico.

Naplavljen truplo.

V bližini Ptuja je preteklo soboto naplavila Drava truplo 22—25 let starega mladeniča. Utopljenec je imel na sebi le črne kopalne hlačke in se je brez dvoma utopil pri kopanju. Truplo je moralo plavati v vodi že štiri ali pet dni. Doslej še niso mogli ugotoviti identitete, in ni izključeno, da je utopljenec France Drakler, ki je pred dnevi utonil v Dravi v bližini Maribora.

Težka nesreča.

Preteklo soboto zvečer se je pripetila na državni cesti vstric Betnavskega ribnika težka nesreča. Delavec Jože Drš, doma iz Trnča na Dravskem polju, zaposlen v hoški prepočilnici železniških pragov, je z vso silo zavozil s kolesom v neki osebni avto, ki je pridrvel v smeri proti Mariboru, in obležal na mestu z hudimi poškodbami. Pri padcu je kolesarju počila lobanja in pretresel si je možgane. Zlomil si je pa tudi levo nogo nad kolonom. Poklicani reševalci so ponesrečenca spravili z avtom v bolnišnico, kjer imajo malo upanja, da bo ostal živ.

Nezgoda.

Pri igri se je v Sv. Lovrencu na Pohorju hudo ponesrečila šestletna hčerkica dninarice, Marija Skorjak. Po nesrečnem naključju ji je neki fantek odseknil s sekuro dva prsta na desni roki. Ponesrečeno dekletce so morali prepejati v mariborsko bolnišnico.

Društvo »Učiteljski dom«

ima jutri 12. t. m. ob 16. uri v dvorani Nabavljalne zadruge na Rotovškem trgu svoj občni zbor. Na tem občnem zboru bo izvršena formalna likvidacija društva, ki se je preobnavalo v zadrugo z omejenim jamstvom. Obenem bo izvoljen nov zadrugi upravni odbor za dobo treh let in bodo rešene razne druge zadeve, ki so v zvezi z neposredno otvoritvijo penzionata »Učiteljski dom«.

Društvo za voje invalide, vojne vdove in starše v vojni padlih. Radi natančnega pregleda o zaščiti in denarni pomoči se pozivajo vse vojne žrtve, da se sigurno in zanesljivo udeležijo v nedeljo 17. julija ob pol 10. uri shoda (sestanka) v Mariboru, v prostorih za dvorano pivovarne Union, Aleksandrova cesta 3. Ker je osebna udeležba vsakega posameznika jako važna, naj jih ne ostane doma. Bolni invalidi, ki se ne morejo sestanka osebno udeležiti, naj pošljejo po svojih ali tovariših v pregled vse svoje invalidske listine. Shod ali sestanek je namenjen v prvi vrsti vsem onim vojnim žrtvam, ki so izgubile po novem invalidskem zakonu leta 1929 denarno pomoč in zaščito. Reducirane vojne žrtve se na to še posebno opozarjajo! Na svidenje v nedeljo 17. julija. — Krajevni odbor Maribor.

Posestno gibanje.

Odvetnik dr. Blanke je kupil od tvrdeke Karl Scherbaum in sin hišo št. 6 in 7 na Grajskem trgu za 800.000 Din.

Društvo za proučevanje in zatiranje raka.

Pripravljalni odbor »Društva za proučevanje in zatiranje raka«, pododbor Maribor, sklicuje za dne 13. t. m. ob 18. uri ustanovni občni zbor v mestni posvetovalnici. Vabijo se vsi, ki jim je na srcu blagor ljudstva, da se v čimvečjem številu udeležijo občnega zbora, na katerem se bo konstituiral odbor in določilo delovanje. Za pripravljalni odbor: okrajni glavar Milan Ma k a r.

Sejem za prašiče.

Na sejem 8. t. m. so pripeljali 270 prašičev. Prodanih je bilo 128 rilcev. Cene: mladi prašiči stari od 7—9 tednov 70 do 200, 3 do 10 mesecev stari 250—500 in leto stari 600—650, mrtve teže pa 9 do 10 Din.

Obiščite podružnico Velike kavarne v mestnem parku.

Veličastna planinska manifestacija na Pohorju

Množice planincev se zbirajo — Maša, slavnostni krst in blagoslovitev »Senjorjevega doma pri Ribniškem jezeru« — Velika planinska veselica

Včeraj je doživelo naše Pohorje praznik slovenskega planinstva, kakršnega gotovo še ne pomni. Že v soboto opoldne in proti večeru so odhajali planinci in gosti iz Maribora do Ribnice na Pohorju in od tam dalje na Ribniško sedlo k novi veličastni koči SPD Maribor. Drugi so prihajali iz Mislinje, tako da je bila kočica, ki ima že sedaj 100 postelj, pretesna za vse številne izletnike. Še večje množice pa so od blizu in od daleč romale v Jezernikovo krajstvo včeraj zjutraj. Okoli 10. ure je bilo pri novi koči zbranih do 1500 ljudi.

Prof. dr. Jehart je ob sviranju ribniške godbe na pihala bral sveto mašo na prostem, katere so se udeležili vsi izletniki. Veličasten je bil pogled na veliko množico, ki se je zgrnila okoli oltarja in se niti dežja ni strašila, ki je polagoma in v presledkih do popoldneva rosil iz pohorskih megel. Po maši je bil krst. Na verando kočice v prvem nadstropju je stopil g. inž. Šlajmer in v imenu zadruge za zgraditev kočice pozdravil g. podbana dr. Otmarija Pirkmajerja, mariborskega podžupana g. Rudolfa Golouha, narodnega poslanca g. inž. Pahernika, ministra v p. g. dr. Kukovca, češkega pisatelja dr. Vybirača, zastopnike bratskih podružnic SPD, predsednika osrednjega odbora SPD v Ljubljani g. dr. Pretnarja ter številne druge delegate. Nato je pa pozval g. dr. Maksa Snuderla, da obavi krst nove planinske postojanke.

V polurnem slavnostnem govoru je g. dr. Snuderl mojstrsko orisal zgodovino naše borbe za Pohorje in se pri tem spominjal zlasti dveh mož, g. Davorina Lesjaka, predsednika podružnice SPD v Rušah in predsednika podružnice v Mariboru g. dr. Davorina Senjorja. Najslavesnejši pa je bil trenutek, ko je dal novi postojanki ime »Senjorjev dom pri

Ribniškem jezeru«. Ta dom je SPD poklonilo svojemu predsedniku v zahvalo za desetletno predsedovanje in delo, ki kaže povsod svoje sledove. Ko je g. inž. Jelenec razvil napis na novem domu, so navzoči planinci priredili g. dr. Senjorju navdušene ovacije.

Za bansko upravo in gospoda bana je pozdravil slavje podban g. dr. Pirkmajer; za mariborsko mestno občino g. Rudolf Golouh; za narodno predstavništvo poslanec g. inž. Pahernik; za češkoslovaške turiste g. dr. Bohuš Vybiral iz Olomouca; za Slovensko lovsko društvo in Ribarsko društvo glavni urednik g. Udo Kasper; za »Pohorski dom« magistralni svetnik g. Rodošek; za osrednjo organizacijo SPD v Ljubljani g. dr. Pretnar; za SPD Ruše župan g. Davorin Lesjak; za SPD Konjice g. Wagner; za SPD Mežica g. Stanko Vončina; za SPD Slovenjgradec g. Kvac; za SPD Prevalje g. Gruden; za Sokole in Narodno obrambo pa g. Mohorko iz Maribora. Ob koncu je zbrano množico zabaval s svojimi verzi še naš planinski pesnik g. Zorut, nakar je g. prof. dr. Jehart novi dom blagoslovil.

Po krstu in blagoslovu »Senjorjevega doma« se je razvila v domu, okoli njega in v barakah velika planinska veselica, ki je trajala še pozno proti večeru. Neko je bilo skoraj docela vedro, ko so se izletniki pričeli razhajati. Vsa pohorska pota so jih bila polna. Največ se jih je vrnilo čez Ribnico in Mislinje. Veliki planinski praznik je bil zaključen, ostal pa je dom, ki bo kakor neporušljiv spomenik pričal še poznim rodovom o neumorni marljivosti naše mariborske podružnice SPD. »Senjorjev dom«, ki je stal tričetrtil milijona dinarjev, je naša največja planinska kočica, naš največji ponos.

Sokolsko slavlje pod Piramido

Slavnostna otvoritev letnega telovadišča Sokola Maribor III

Sokol Maribor III (Košaki Krčevina) je včeraj na slovesen način otvoril svoje novo letno telovadišče, s katerim se lahko ponaša pred vsemi mariborskimi društvi. Mnogo truda in mnogo dela je bilo treba, da se je krčevinski Sokol povzpela do tega, da je svoj zaželeni načrt realiziral. Boriti se je moralo kakor vsako drugo mlado društvo z raznimi težavami, a končno je vendar doseglo svoj namen.

Sele pred letom so se začeli v Krčevini in Košakih zbirati mladeniči in mladenke ter se organizirali v mogočno sokolsko vrsto, v kateri so naše Tyrševe ideje prav rodovitna tla, tako, da zdaj tm deluje Sokol z vsemi oddelki.

Nedeljski slavnostni otvoritvi so poleg velikega števila občinstva prisostvovali razni odlični zastopniki, med njimi poveljnik mesta g. gen. Hadžič, okrajni glavar g. dr. Ipavc, bivši banski inspektor g. dr. Poljanec, narodni poslanec g. Spindler, predstojnik mestne policije g. Gerzinič, podstarosta sok. župe dr. Kovčič in drugi.

Slavnostni nastop je bil odprt s povorko vseh oddelkov, nakar so prikora-

kali oddelki na telovadišče. Sestavili so začetnici Tyrševega imena »M« »T«. — Brat starosta Struna je imel lep otvoritveni govor, v katerem je orisal razmah Sokolstva v Krčevini. Ob koncu nagovora je nazdravil kraju in kraljevi hiši, vojaška godba pa je zaigrala državno himno. Spregovorila sta še okrajni glavar dr. Ipavc in župni podstarosta g. dr. Kovčič.

Sledil je dobro naštudiran spored vseh oddelkov, ki je nudil navzočim pregled društvenega dela. Nekatere vaje, posebno simbolične vaje članov in članic, so jako ugajale. Mnogo smeha so vzbudile igre dece. Nastopila je tudi vzorna vrsta matičnega društva na bradlji. Pevsko društvo »Luna« je pod taktirko br. Horvata zapelo dve lepi pesmi. Efektne so bile borilne posnemovalne vaje gojencev inženirske podčastniške šole, ki so efektno zaključile spored.

Po sporedu je bila na slavnostno razsvetljenem telovadišču lepo uspeša ljudska veselica. Sokolom iz Krčevine in Košakov vsa čast k doseženemu uspehu! Zdravo! K. V.

Spomenik v vojni padlim

Odkritje in blagoslovitev bo 12. avgusta zvečer

Medtem, ko je že skoraj vsaka vas postavila vsaj skromen spomenik svojim v svetovni vojni padlim vojakom, je ostal naš Maribor še vse doslej brez njega. Započete so bile sicer že razne akcije, a brez uspeha. Sedaj je pa vso stvar vzela v roke mestna občina sama s pripravljalnim odborom za »Mariborski teden«.

V spomenik padlim Mariborčanom se spremeni svetilni steber, ki stoji na južni strani naše stolnice že stoletja, je pa sedaj precej zanemaren. Steber, lepo gotosko delo, bo v ta namen popolnoma pre-

novljen, v podstavek bo pa vzdana spominska plošča z napisom in posvetilom. V svetilniku stebra bo montirana luč, ki bo stalno gorela v spomin onih, ki so v svetovni vojni izgubili svoje življenje.

Novi spomenik bo odkrit in blagoslovljen na slovesen način v petek 12. avgusta zvečer, obenem bo pa tudi cerkvena prireditev za pokoj padlih junakov. Tako se bo naposled tudi Maribor oddolžil svojim pokojnim borcem. Storil bo svojo dolžnost in našel prostor, kjer bo spomin nanje večer.

Ispred sodišča

Nepoštena natakarka.

Pred sodnikom poedincem tukajšnjega okrožnega sodišča sta se zagovarjala danes dopoldne 19letni Jože Bačič, rodod iz Drinovcev, in 27letni Simon Stanešič, bivša natakarka v »Jadranski kleti«, obtožena, da sta v času, ko sta bila tam zaposlena, poneverila svojemu gospodarju Antonu Zorčiču skupno okoli 35.000 Din.

Gostilničar Zorčič je pred njuno aretacijo opazal, da mu je večkrat zmanjkalo po par sto dinarjev dnevnega izkupička. Sumil je najprej svojega natakarka Stanešiča in ga odpustil, čeprav mu krivde ni mogel dokazati. Ko pa je teden dni pozneje odpovedal službo Bačič sam, je gostilničar zaprosil policijo, da je pred njegovim odhodom pregledala in preiskala natakarkine kovčke, kjer je našla znesek 14.736 Din in Bačiča aretirala. Bačič je pri prvem zaslišanju vli krivdo na svojega tovariša Stanešiča, ki je bil med tem odpotoval v Dubrovnik, odkoder so ga prepeljali v Maribor.

Pri razpravi sta oba obtoženca poneverbo priznala. Upoštevač dosedanje neoporečenost sta pa bila milo kaznovana. Bačič je bil obsojen na 4 mesece strogega zapor, pogojno na tri leta, Stanešič pa na 7 mesecev strogega zapor, pogojno na dve leti.

Poravnava.

Pri tukajšnjem sodišču je bil dne 9. t. m. vložen predlog na prisilno poravnavo Sladkogorske tvornice lepenke in papirja, Sladki vrh. Prijavljeni dolgovi znašajo 18.000.000 Din, dočim predstavlja protivrednost premoženja okoli Din 7.200.000 in nudi firma 40% kvoto. Hipotekarno zavarovane terjatve napram tvrdki, to so v prvi vrsti terjatve denarnih zavodov, so docela krite ter upniki radi poravnave niso prizadeti. Iz te poravnave je razvidno, kako občutna je tudi pri nas gospodarska kriza, ki zadnja leta ugonablja vse evropsko gospodarstvo, kakor tudi gospodarstvo ostalih kontinentov.

S policije.

Precej posla je imela policija preteklo soboto in nedeljo. Aretiranih je bilo devet oseb, in sicer neki krošnjar Miha P. radi prepovedanega krošnjarenja, vsi ostali pa radi pijanosti, razgrajanja in kalenja nočnega miru. Aretirana je bila davi tudi neka Cilka, katero je zalotil stražnik v parku z nekim postopačem. Nadalje imajo zabeleženih v policijskih bukvah 27 prijav, povečini radi razgrajanja, kršitve cestno-policijskega reda in nedostojnega vedenja. Imela pa je policija tudi posel z deložirancem Friderikom Malijem, ki se je nastanil pod oboki državnega mosta. Mestni organi so Malija pregnali izpod mosta in mu prepovedali nadaljnjo bivanje pod oboki. Za to prepoved pa se ni zmenil dosti. Ko so organi odšli, je kratkoma zopet znosil svoje pohištvo pod oboke.

Iz policijske shrambe.

V preteklem mesecu je bilo pri policiji oddanih, odnosno prijavljenih več najdenih predmetov, kar je dokaz, da so na svetu še pošteni ljudje. Oddana je bila zlata verižica, denarnica z 19 Din gotovine, rjav ženski dežnik, ženska srebrna verižica, 30 Din gotovine, športna verižica za uro, par temnorjavih moških čevljev, 90 Din gotovine, zlat prstan, ženska ročna torbica, zlat uhan, sportni suknjič, krstni list na ime Rajka Petrovičeva, dekliska obleka in 20 Din gotovine.

»Torej se peljete na pogreb? Ali je bil vaš stric do zadnjega pri zdravi pameti?«
»Tega ne vem. Niso še odprli oporo-ke.«

Sokolski praznik v Limbušu V „ljudskem kopališču“ pod Koroško cesto

Mogočna krila je razprostrl Sokol pod zelenim Pohorjem in poklical v svoje varstvo krepke kmetske fante in zagodrala kmetska dekleta. Že lani se je vsi-dera mladi, novoustanovljeni Sokol na okusno urejenem telovadišču nad šolo, letos pa je to telovadišče dobilo popolnoma drugo, svečano lice. Opremili so ga z ograjo, potrebnim orodjem in drugimi pripomočki, tako, da je limbuško telovadišče eno izmed najlepših v mariborski okolici. V nedeljo je bil drugi javni nastop. Od vseh strani so prihajali pripadniki Sokolstva ter se zbrali na telovadišču za slavnostni pohod po vasi.

Po končanih skušnjah za nastop se je jela pomikati struna četa po vasi, ki je bila okrašena z državnimi zastavami.

Burno pozdravljeni in s cvetjem obsipana se je vrnila sokolska četa na telovadišče, kjer jo je pozdravil starosta br. Turnšek. Sledil je javni nastop. Poleg vseh domačih oddelkov so nastopili tudi člani iz Ruš ter Studencev s posebnimi točkami.

Številno občinstvo je nastopajoče navdušeno pozdravljalo, kar je mladim Sokolom dalo še več poguma. Nastop je obsegal 12 izbranih točk, kar je bilo skoraj nekoliko preveč.

Po nastopu je bila na telovadišču lepa ljudska veselica, ki je trajala pozno v noč. Ob zvokih tamburaškega odseka domačega društva je rajalo staro in mlado. Sokolu v Limbušu kličemo: »Le po tej poti strumno naprej!« K. V.

Šport

Nogometne tekme.

Včeraj je gostoval v Mariboru S. V. Villach, ki je igral z Rapidom. Rapid ni našel pri šibkih nasprotnikih nobenega odpora in jim je, zlasti v drugem polčasu, kar zaporedoma stresal vrata. Rezultat 7:1 (2:0). Rapid bi, če bi imel še malo več sreče in volje, lahko zvišal rezultat na dvoštevilčnega. Sodil je g. Nemeec zelo dobro.

Tekmovanje za mladinski pokal MO.

Na igrišču ISSK Maribora se je včeraj dopoldne odigrala tekma med ISSK Mariborom in SK Rapidom, ki je končala s sigurno zmago »Maribora« v razmerju 3:1 (2:1). Sodil je g. Vesnaver.

Na igrišču SK Železničarja pa sta se srečala dopoldne SK Železničar in SK Svoboda. Zmagali so Železničarji s 5:0 (3:0). Sodil je g. Vidovič.

Medklubske plavalne tekme

razpisuje SSK Maraton dne 17. julija 1932 na Mariborskem otoku v sledečih disciplinah: dopoldne ob pol 11. uri: 1. 400 m prosto seniorji, waterpolo predtekma; popoldne ob pol 16. uri: 2. 100 m prosto seniorji, 3. 50 m prosto dame, 4. 1500 m prosto seniorji, 5. 50 m prosto juniorji, 6. 3x100 m mešana stafeta gospodje; waterpolo finale. Tekmuje se po pravilih JPS v velikem bazenu 50 m dolžine, start 80 cm in obrat. Prijave do 15. julija na tajništvo kluba. Prijavnine ni.

Državno teniško prvenstvo.

Včeraj je mariborski teniški šport moral v drugič kloniti pred Zagrebom. Tokrat so bile na vrsti dame. Mariborove igralke, ki so si z lahkoto priborile mesto finalistice, so morale podleči mnogo bolj rutiniranim zagrebškim igralkam. Izmed naših je mnogo bolje igrala topot Hribarjeva, ki je nudila popolnoma enakovredno igro, toda v odločilnih momentih je odpovedala. Gospa Ravnikova je imela slab dan in zato ni mogla dobiti niti ene igre.

Rezultati: Kovač Hela (Hašk):Zora

Ravnikova (Maribor) 6:4, 6:2; Olga Njemirovsky:Breda Hribarjeva 6:4, 3:6, 6:4; O. Njemirovsky:Ravnikova 6:3, 2:6, 6:3; Kovačeva:Hribarjeva 6:3, 7:5; Kovač-Njemirovsky:Hribarjeva-Ravnikova 2:6, 6:2, 6:4.

Težak poraz nogometne reprezentance Maribora v Varaždinu.

Izbrana enajstotica nogometašev Maribora je doživela v medmestni tekmi Maribor-Varaždin, ki se je včeraj odigrala v Varaždinu, katastrofalni poraz 6:2 (3:0). Mariborska reprezentanca, ki je bila sestavljena iz igralcev Almerja (Svoboda), Barloviča (Rapid), Wagnerja (Železničar), Ronjaka, Frangeša (Žel.), Golinarja (R), Bačnika, Paulina (Žel.), Koniča (Maribor), Pezdika (Žel.) in Zemljiča (Maribor), je bila zasluženo poražena. Napadna vrsta je predvajala obupno igro; kriška vrsta je pa bila najslabši del moštva. Razen tega so Mariborčani zaigrali brez elana in po-zrtvovalnosti. Medklubskemu odboru bi svetovali, naj v bodoče ne sklepa reprezentančnih tekem, ako ni v stanju postaviti prvo garnituro!

Kolesarska dirka mariborske kolesarske podzveze.

Na progi Maribor-Rače-Hajdina-Maribor je včeraj priredila mariborska kolesarska podzveza svojo letošnjo krožno etapno dirko. Start in cilj sta bila pri mestnem vodovodu na Tržaški cesti. Organizacija in vodstvo dirke sta bila v izkušenih rokah naših vrlih sportnih kolesarskih delavcev gg. Kvasa, Hlebša, Markoviča in Šibenika. Poslovala je brezhibno.

Rezultati so bili naslednji: Dirka seniorjev (97.400 km): 1. Š t e f a n R o z m a n (kolesarski bataljon, Ljubljana) 3:23:57; 2. Franjo Stručl (Perun, Maribor) 3:24; 3. Bruno Faninger (Poštela, Radvanje) 3:24:2. — Dirka juniorjev (48.700 km): 1. A n t o n I l e š i č (Perun, Tezno) 1:33:10; 2. Franjo Keitner (Klub slovenskih kolesarjev, Celje) 1:34:42; 3. Henrik Lantner (Poštela, Radvanje) 1:34:43.

Na »Schmiedererjevi obali« ob pasjih dneh. — Večstoglavna množica kopalcev. — V znamenju zastojkarstva. — Kaj pravi publika? — Vtisi novodošleca.

Juljsko solnce neusmiljeno pripeka na sivo mestno zidovje. Pasji dnevi so v polnem razmahu: 30° Celzija kaže toplomer v sobi, neznosna sopara duši stanovalce, in bližnja Drava kljub svoji rjavkasti sivini vabi v hladne valove.

Dnevna kronika beleži višek kopalne sezone. Mariborski otok je natrpan mladimi in starih kopalcev, vseh onih srečnih, ki premorejo še vsaj za sicer skromno vstopnino, omario ali kabino. Seveda so obiskovalci poleg kopalnih udobnosti deležni tudi mondenih šeg, ki se uvajajo polagoma na našem otoku: promenada v dekoltiranih pidžamah, menjajoči se kopalni dresi itd. Poleg toplih žarkov poletnega solca so takšne obiskovalke izpostavljene še bolj toplim pogledom številnih srečnih kopalcev... Pravijo, da je že to velika privlačnost!

Na žalost imamo v Mariboru še someščane, ki kažejo sicer veliko razumevanje za higijeno, a jim mesečni proračun ne dovoljuje niti dinarja zadevnih izdatkov. Statistiki trdijo, da so med prebivalstvom v večini in da se njihovo število od leta do leta veča. Ker jim poleg običajne »suše« tudi poletna vročina ne prizanaša, so si kot enakopravni državljani že pred leti poiskali osvežujoče kopeli v znamenju zastojkarstva. Kot taki so v ostri opoziciji proti vsem drugim kopalcem. Okoli 700 se jih je zbralo preteklo sredo, dočim jih je ob nedeljah blizu 2000. Vsekakor že ta impozantna števila dokazujejo njihovo moč, in novinarski obisk njihove kolonije je docela upravičen.

V kopališče zastojkarjev ni lahko priti! Noben kažipot, nobena napisna tabla ne označuje tega skrivnostnega kraja tam ob koncu Koroške ceste pri Dravi. Gosto grmovje zakriva »Schmiedererjevo obalo« pred nepoklicanimi pogledi in pred gostim cestnim prahom številnih vozil vseh onih, ki drviljo na otok. Pravzaprav je že na tej — razmeroma ugodni — obali bilo pred leti projektirano mestno kopališče, za kar je predvsem govorila bližina. 10 minut pešhoda od Glavnega trga. Seveda je idealni otok prekosil vse načrte tedanjih mojstrov. Danes je ta »plaža« eldorado zastojkarjev.

Prav nikakih sledov tehničnega napredka ne kaže to kopališče: nič zračnanega, nič betoniranega, nič nasajenega... Vse je z mehko travo poraščeno; tuintam ponuja Drava peščena ležišča, zravnila je vso dolgo obal ob jesenskih in pomladanskih povodnjih kar sama.

In kabine, omarice?

Prav nič jih ni treba! Grmovje in gosto vihraječe veje debelih dreves dajejo dovolj prilike za shrambo vse skromne garderobe. Vihraječe srajce, hlače in pisane jopice večstoglave množice pozdravljajo dolge procesije navodošlecev. Človeka iznenadi neka naravna nepriljenost, ki jo nepričakovano opažaj na vsej dolgi obali. Nergač bi morda ob teh pogledih videl kršenje sramežljivosti

in morale. Toda stalen obiskovalec »ljudskega kopališča« mi zatrjuje, da se prav nič ne briga, kako se ljudje v grmovju in za drevesi slačijo in oblačijo... Še celo deca je dobro disciplinirana in ji je voda višek ugodja.

Publika — od solca ožgana, mlada in stara, obojega spola — se kaj malo ali prav nič ne razlikuje po svoji koži od prebivalcev Konga ali Nigerije.

Dva maturanta se že od končanih izpitov dan za dnem solnčita od jutra do večera v tem brezplačnem kopališču. Kosilo jima prinašajo manjši bratje ali pa celo mati sama. Drugam zaradi pomanjkanja sredstev ne moreta in vendar sta po težkih izpitih potrebna okrepitev na solncu.

Dijaki tvorijo sploh glavni kader kopalcev-zastojkarjev. Iz razgovorov s tem in onim sem spoznal, da bi silno radi na otok toda nimajo niti sredstev, da bi za pred- in popoldne plačali vstopnino po 1 Din. »Za 2 Din imamo že kruh za ves dan!« mi pravi drugošolec — sin pomožnega delavca.

Mladina si zna tudi brez umetnih igrališč pomagati. Odbojka, nogomet in celo ping-pong improvizirajo kar na trati brez vsake navlake. Glavno je — žoga, in igra je kmalu v teku.

Med nežnim spolom je večina dijakinj, ki so prav tako v škripcih kot njihovi tovariši. Samo, da je njihova štednja usmerjena v lepoticje. »Sedaj še ne grem na otok. Ko bom prihranila za trajne kodre, potem pa že!« mi neženirano prizna brhka študentka, ki si na plažo nosi Heinz Eversove romane.

Na obali je zastopana seveda v veliki meri tudi — starejša generacija. Družina vpo-kojenca se korporativno udaja brezplačnemu solnčenju. Brezposelni ključavničar v kopalnih hlačah premišljuje svoje gorje. Državni nameščenci prihajajo okrog 3. ure, ko so prosti nedeljene pisarniške službe. »Samo tuš in — »latrino« bi potrebovali, pa smo zadovoljni!« mi pravi znanec, ki že več let uživa sladkosti zastojkarske dravske kopeli na Schmiedererjevi obali.

Ob zgornjem koncu plaže so solnči celo — profesor s svojo deco. Tudi njega so razmere pognale v kopališče onih, ko so prijetelji vode in solca, a si ne morejo vsak dan privoščiti udobnosti otoka.

Sladolekar je edini nepoklicano dobrodošli gost, ki kliče in miče zlasti mladino, da troši za »nepogrešljivo« sladkost, ki tekne posebno ob hudi vročini in brezplačni kopeli. To močiček dobro ve in dela dobre kupčije.

Kopališče na Schmiedererjevi obali je danes slika težkih ekonomskih razmer širših narodnih plasti. Kot tako doprinaša tudi s svojo skromnostjo svoj obolus k razvedritlu onih, ki so jim solnce, zrak in voda najbolj potrebni.

Ko pridejo boljši časi, se bode kopališče nedvomno samo izpraznilo in to na korist idealnemu Mariborskemu otoku, ki lahko zadosti vsem zahtevam modernega kopališča.

Smehljajoči se kralj in lepa plesalka

Ljubzenska zgodba kralja Manuela in Gaby Deslys.

»Smehljajoče se kralj,« to je bil bivši kralj Portugalske, ki je po dveh letih vladanja in dvajsetih letih begunstva te dni tako nepričakovano umrl. Ta pridevek je dobil kralj Manuel zato, ker se je vedno smehljaj; smehljaj takrat, ko je vladal in takrat, ko je moral zapustiti prestol in pobegniti iz domovine. Smehljaj se je vedno, še malo pred svojo smrtjo, katere ni pričakoval in nanjo mislil. Tudi njegovo dveletno vladanje na Portugalskem je bilo veselo kakor barvita živahnost prijetne opere. In konec, ko so okoli njegovega dvorca grmeli topovi republikanske revolucije, je bil prav takšen kakor v opereti. Brez žalosti, brez težke operne tragedije, smehljaj in smeh. Tako vedrega srca še ni zapustil nikoli vladar prestola in domovine, kakor »smehljajoči se kralj« Manuel Portugalski.

Bil je docela drugačen kakor sta bila njegov oče kralj Karol in njegov brat prestolonaslednik: Louis Philipp. Oba sta bila povsod skrajno osovražena, ker nista poznala usmiljenja in prizanesljivosti. Zato sta tudi padla kot žrtvi upora vojske in naroda. Kralj Manuel, ki jima je sledil, je pa bil povsod priljubljen; bil je pač »smehljajoči se kralj«. To je bilo takrat,

pred davnimi leti, ob koncu prvega desetletja dvajsetega stoletja. Koliko se je od tedaj spremenilo; kako drugačen je postal svet! Tudi za kralja Manuela, ki je bil sprva tako zelo popularen, potem pa nemilostno preganjan; in vse zaradi takrat docela neznane in brezpomembne plesalke, pozneje slavne Gaby Deslys-ove.

Gaby Deslys je prišla iz Pariza v Lizbono revna in nepoznana, toda mlada, polna ljubkosti in nedolžne miline. Kralj Manuel jo je videl prvič docela slučajno v nekem drugovrstnem varietetu, jo povabil na souper — in že čez nekaj dni je govorila, odnosno šepetala o njej vsa Lizbona. Bila je užaljena in ogorčena. Dvajsetletni »smehljajoče se kralj« se je v mlado in očarujočo Francozino tako strahovito zabljudil, da ji je izročil v male roke ves svoj kraljevski dvor. Postala je nekronana kraljica Portugalske. Toda vladati ni znala. Bila je tako potrta, da se sploh ne dá popisati. In častihlepna! Zasedovala je »smehljajočega se kralja« na vsak korak. Celo pri posvetovanjih z ministri je morala biti navzoča in kar je sklenila, se je brezpogojno moralo izvršiti.

Dokler so dvorni dohodki in zakladi zadostovali, je šlo. Kralj Manuel je obsopal mlado Gaby Deslys z najlepšimi in najdragocenejšimi darili; prirejal je njej na čast najbučnejše veselice in parade. Ko je pa bilo viron konec, je segel po naj-

obupnejših sredstvih, samo da bi zopet mogel odti v poln sijaj kraljice svojega srca. Ljudstvo je pričelo mrmrati, ministri so svetovali kralju, naj se loči od svoje favoritke, časniki pa so vsak dan boli srdito napadali »Lolo Montezovo« portugalskega dvora in zahtevali, da se izžene iz države. »Smehljajoči se kralj« edini je ostal kljub vsemu temu gluhi in slepi. Čim bolj je besnela Portugalska proti Gaby Deslysovi, tembolj jo je kralj Manuel ljubil, tembolj ji je nudil vsega, kar si je želela.

Takrat je bil Manuelov finančni svetovalec Anglež Hinton, silno iznajdljiv človek, ki je našel vedno nove načine za polnjenje prazne dvorne blagajne. Prodajal je koncesije, ustanavljal dvomilne banke in se bavil z vsem mogočim, samo da je dobil potrebni denar. Zadostovalo vse skupaj ni. Vlada sama je morala seči še v državno blagajno, da je mogel »smehljajoči se kralj« sezidati Gaby Deslysovi v bližini Lizbone krasno rezidenco, s kakršno bi se bila lahko ponašala vsaka prava kronana kraljica. To pa je izbilo sodu dno.

V noči od 3. na 4. oktobra leta 1910. je izbruhnila revolucija. Oboroženi vojaki in meščani so skupno navalili na kraljevski dvor in zahtevali izročitev osovražene plesalke Gaby Deslys-ove. Ko pa so vlomili vrata in preiskali grad Necessidades, so ugotovili, da je prazen. Kralju se je bilo namreč posrečilo spraviti Gaby

s pomočjo nekaterih zvestih častnikov še pravočasno na varno. Iz gradu je pobegnila preoblečena v častniški krog in se ukrcala na neko francosko ladjo. Ko so počile prve bombe, je prejel kralj Manuel že telefonično obvestilo, da je ljubljenska rešena. In tedaj je smehljaje slekel svoj kraljevsko uniformo, preoblekel se v navadnega meščana in po tajnem hodniku za vedno zapustil svoj kraljevski grad.

Ločitev od prestola je pomenila tudi ločitev od ljubljene Gaby Deslys-ove. O njej, ki je povzročila na Portugalskem revolucijo in vrgla s prestola kralja Manuela, so pisali in poročali časniki vsega sveta. Bila je svetovno popularna osebnost. Njen povratek v Pariz je bil triumf. Sprejeli so jo kakor pravo pravcato razkronano kraljico. Njene plesne nastope so hodili gledat vsi Parižani in vsi tujci, in kamorkoli je prišla, kjerkoli je nastopila, povsod so se množice teple za vstopnice. Tako je postala to, kar ne bi bila sicer nikoli — slavna Gaby Deslys.

»Smehljajoči se kralj« Manuel pa se je napotil v pregnanstvo na Angleško, kjer se je tri leta pozneje zaročil in poročil s princeso Avgusto von Hohenzollern-Sigmaringen. Kraljevske krohe ji ni več mogel nuditi in tudi ne velikega kraljevskega premoženja. Živel je urejeno meščansko življenje. Smehljaj mu pa ni izginil iz ustnic. Bil je in je ostal — »smehljajoči se kralj«.

VOHUNI

Iz tajnih arhivov.

Ko pa so Nemci imeli deželo v svojih rokah, so seveda ukrenili potrebno, da bi to uhajanje vojakov preprečili. Vsak antantni vojak, ki je bil le kratek čas v Belgiji skrit, je imel priliko, nabrati podatke o premikanju nemških okupacijskih čet. Če mu je tedaj uspelo se vrniti k četam zaveznikov, je lahko prinesel prav važne podatke. Radi tega so nemške vojaške oblasti na vseh zidovih in plotovih nabile svarila. Naj navedemo tu značilen primer takega razglašja, kakor je bil nabit v Antwerpen.

Proklamacija nemške vojne oblasti.

Vsak prebivalec mesta Antwerpen, ki ima v svoji hiši ranjence, ali ki izve, kje so taki ranjenci skriti, jo dolžan, da to javi pristojni komandi v teku 48 ur. Vsi

prestopki bodo po vojnem sodišču brezobzirno kaznovani. Potrjeno in določeno za razglasitev.

Antwerpen, 18. oktobra 1914.

Jan de Vos, župan.

Taka svarila pa so imela le malo uspeha, kajti belgijsko prebivalstvo se je trdovratno branilo izdati ubežnike, katere so hoteli pretihotapiti preko meje.

Ker so tako možje kot tudi žene in otroci bili pripravljene pomagati vsake-mu sosedu, ki je podpiral stvar zaveznikov, so se sameposobi stvarjale organizacije meščanov, ki se nikdar niso ustrašili groženj nemških vojnih oblasti.

Edith Cavell je deloval skupno s temi organizacijami, ki so nabavljale civilne obleke za ozdravljene vojake, jih preskrbovale s ponarejenimi izkazi in jih končno v temnih nočeh pod vodstvom izbornih vodnikov prepeljali preko meje.

Čeprav je Miss Cavell ravnala iz zgolj plemenitih nagibov, se je vendar pregrešila proti vojnemu zakonu s tem, da je podpirala te organizacije in jim pomagala pretihotapiti prenašalce važnih vesti iz Belgije. Sedaj, ko so se v teku časa trpi občutki, ki so takrat ob priliki njene usmrčitve napolnjevali javnost, nekoliko poglobili, ne moremo več zanikati upravičenosti nemškega vojnega sodišča, čeprav je bila obsodba zelo stroga in je celo v Nemčiji sami izzvala odpor. Ni se aktivno udeleževala pri vohunstvu, vendar pa ga je zelo podpirala; kajti vse vojake, ki so v civilni obleki za fronto, moramo smatrati kot vohune.

Edith Cavell je izdal Nemcem Belgijec Armann Jeannes, ki je bil v službi nemške protišpijonaže. Bil pa je toli nepreviden, da se je s tem izdajstvom hvale in si končno nakopal zaslužen kazni

za svoje podlo dejanje. Razprave pri procesu proti Miss Cavellovi pa so kompromitirale mnogo Belgijcev, ki so tihotapili vojake preko meje, tako da je bilo potem v Belgiji vohunstvo nekaj časa popolnoma zatrto.

Iz rahlih organizacij, ki so pomagale ubeglim vojakom, pa se je s časoma razvila mogočna organizacija, ki je povsod skušala škodovati nasprotniku. V Bruslju in po drugih belgijskih mestih je bilo dovolj zdravih mladeničev, ki niso bili poklicani k vojakom. Mnogi so si zelo želeli služiti v belgijski armadi, kljub svarilom nemških vojnih oblasti, ki so izjavile, da belgijsko mobilizacijsko povelje ni več veljavno, in da bodo najstrožje postopale proti vsem, ki bodo skušali zapustiti deželo. Te mlade ljudi so na skrivnih mestih zbirali in jih potem pretihotapili preko meje.

Smrt sužnja v lavi

Pri najnovejših izkopavanjih v neki imenitni vili v Pompejih, kjer so odkrili podzemsko kopalnico, so našli človeška okostja, novce in druge predmete. Eden teh okostnjakov, ki kaže barvo stare slonovine in vzbuja pozornost s svojim krepkim, lepo ohranjenim zobovjem, je še držal v roki usnjeno možnjo z denarjem. Usnje je sicer skozi dolga stoletja že razpadlo, a sklepni obroči so še ohranjeni. Nesrečnež, najbrže suženj, se je pri vulkanski katastrofi trudil spraviti svoj denar na varno, a ni imel več moči, da bi se dvignil iz pepelnatega groba, ki ga je pri tem zasul. Umrl je, tako trdno oklepaje svoj zaklad, da še danes priča o tej tragediji.

V možnji so našli preko sto raznih novcev iz tiste dobe, med njimi dva lepa zlatnika, katerih eden kaže podobo cesarja Vespaziana, drugi pa cesarja Nerona. Nadalje je 72 srebrnikov, dobro kovanih, in več bronastih novcev. Tik poleg velikega okostja so našli še majhno okostje dečka. Ker sta bila oba obdana od raznega vrtnarskega orodja, je sklepati, da sta bila v vili svojega gospodarja zaposlena z vrtnarskim delom.

Zadnji pogreb Aristida Brianda

Ob udeležbi članov vlade in mnogih političnih osebnosti so te dni prepeljali zemške ostanke velikega francoskega državnika Aristida Brianda s pariškega pokopališča Passy na vaško pokopališče pokojnikov domačije Cocherel. Na grobu je imel poslovljni nagovor ministrski predsednik Herriot (prvi na desni).

Biserne školjke na severu

Ruska sovjetska vlada posveča v zadnjem času veliko pozornost murmanski obali. Ob tej obali love namreč domačini že od nekdaj biserne školjke, ki imajo krasne bisere. Ozemlje, kjer uspevajo biserne školjke visoko gori na severu, obsega nad 80 rek. Lovili so jih sicer tudi že pred vojno, toda prekupčevalci so plačevali lovce bisere tako poceni, da so si s tem delom zaslužili komaj vsakdanji kruh. Tedaj je znašala vrednost murmanskih biserov, dobljenih v enem letu, približno 400.000 zlatih rubljev, sovjeti so pa sedaj prepričani, da se bodo dali dohodki zelo zvišati in bodo prinesli državni blagajni znatne vsote.

Okamenelo drevje

Blizu naselbine Fort Murray v Severni Ameriki so nedavno izkopali več dobro ohranjenih dreves, o katerih domnevajo učenjaki, da so stara že več milijonov let. Dr. Bailey trdi, da so rastle ta drevesa tam že dosti prej, preden je nastal premog. Pod mikroskopom so pa tudi ugotovili, da so bila sorodna neki vrsti dreves, ki so rastle še mnogo pozneje tudi na Japonskem.

Kis za vlaganje

Spirit za vlaganje

Tel. 25-80 **JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, Gosposka ulica 9** Tel. 25-80

Opravična številka: E IX 183/32

Dražbeni oklic.

Dne 5. sept. 1932 dopoldne ob 10 uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin

Zemljiška knjiga: Zg. Radvanje I. del, vl. št. 17, 63, 64, 97, 117, 153

Cenilna vrednost: Din 541.449-50

Vrednost pritikline: Din 13.425-

Najmanjši ponudek: Din 360 967-25

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

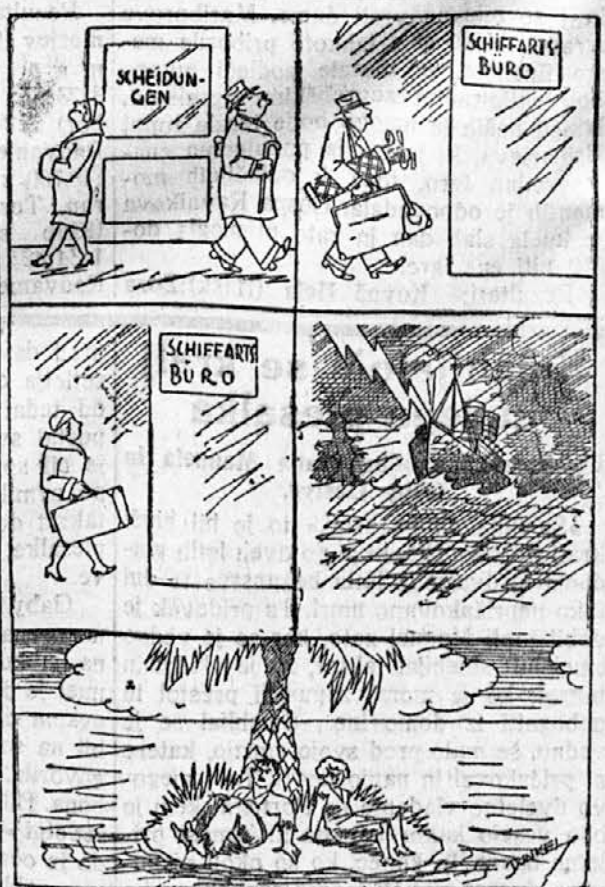
Okrajno sodišče v Mariboru
dne 16. junija 1932.

Ušla mi je mlada srna
ter dve mali papiri. Naliti bo na
fratlen. Odda naj se v Prešernovi uli-
ci 16. 2188

Sobno in črtoslikanje,
vedno najnovejši vzorci na razpolago,
izvršuje poceni, hitro in okusno Frano
Ambrožič, Grajska ulica 3, za kavararno
»Astoria«.

Tednik »Zabavni list«
z gratis slikarsko galerijo v formatu
razglednic, Strazišče. Posamezna šte-
vilka samo Din 1.-. Zahvalite brez-
plačne ogledne številke!

Odelet je rumeno-zele kanarček,
Odelet proti nagradi pri Holzmann,
Mastrova ulica 14. 2190

Z dežja pod kap.

Naročnikom in čitateljem »Večernika« priporočamo te-le mariborske tvrdke, naše inserente:

JOS. MORAVEC

trgovina z gumijem, avtomobili in
tehničnimi potrebščinami
Maribor, Trg svobode št. 6
Delavnice: Grajska ulica št. 2

Hochmüller I.

tovarna bučnega olja
Maribor, Taborska ul. št. 7

DOMICELJ ALOJZ

lesna industrija
Maribor, Koroška cesta 46

Zlatorog, tvornica mila

Maribor, Klavniška ulica 23